

**Archeologisch onderzoek IVO-P en
opgraving Op de Baant te St. Joost**

Opdrachtnummer:	MA160000.040
Versie:	Concept
Auteur:	J.J.G. Geraeds
Opdrachtgever	BurgtBouw BV
Datum rapport:	27 januari 2016

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Opdrachtgever:	BurgtBouw BV
Contactpersoon:	dhr. G. Franssen
Uitvoerder:	Geonius Archeologie Breinderveldweg 15 6365 CM Schinnen Contactpersoon: dhr. J. Geraeds E: j.geraeds@geonius.nl T: 088-1300600
Bevoegde overheid:	Gemeente Echt-Susteren
Contactpersoon:	mw. M. Stokbroekx
Goedkeuring bevoegd gezag:	
Beheer en plaats van documentatie:	Archief Geonius & Provinciaal depot te Maastricht
ARCHIS onderzoekmeldingsnummer:	4015375100
Project code:	STST-16
Locatie:	Gemeente: Echt-Susteren Plaats: St. Joost Toponiem: Op de Baant Coördinaat: X 191098.885 Y: 347612.384 Kaartblad: 60B Omvang plangebied: circa 5,6 ha. Omvang onderzoeksgebied: circa 35084 m ² . Kadastrale gegevens: ECHOOP 00488G0000
Eigenaar van de grond/contactpersoon:	
NOaA archeoregio:	Limburgs zandgebied
Onderzoekskader:	Omgevingsvergunning
Onderzoeksteam:	J.J.G. Geraeds (senior KNA archeoloog) H. Schmitz (metaaldetector specialist & amateur archeoloog) T. Dziurawski (metaaldetector specialist & amateur archeoloog) J. Notte (metaaldetector specialist & amateur archeoloog) T. van Loo (vrijwilliger) A. van Wylick (landmeter) J. Smits (kraanmachinist) A. Noortman (kraanmachinist)
Type onderzoek:	IVO-P
Tijdstip onderzoek:	3 oktober en 8 en 9 november, december 2016 en januari 2017

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
Geonius aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van onderhavig onderzoek.

Geonius Archeologie is een onderdeel van Geonius Milieu B.V.

INHOUDSOPGAVE:

1	INLEIDING	4
2	WERKZAAMHEDEN.....	6
2.1	Strategie veldwerk	6
2.2	Werkwijze	6
2.3	Opgegraven areaal	7
3	BEKNOPT BESCHRIJVING RESULTATEN VELDONDERZOEK	8
3.1	Bodem	8
3.2	Archeologie	11
3.3	Beantwoording onderzoeksvragen.....	18
3.4	Waardering vindplaats	20
4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	22
4.1	Conclusies.....	22
4.2	Aanbeveling	22

Bijlagen:

Bijlage 1	Literatuurlijst
Bijlage 2	Resultaten IVO-P
Bijlage 3	Tijdtabel

1 INLEIDING

In opdracht van BurgtBouw BV heeft Geonius Archeologie een Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven (IVO-P) uitgevoerd in het plangebied Op de Baant te St. Joost, gemeente Echt-Susteren (zie afbeelding 1). In het plangebied worden plannen voor nieuwbouw van woningen ontwikkeld. De bouw van de woningen en de aanleg van wegen in het gebied kunnen lijden tot verstoring van mogelijk aanwezige archeologische vindplaatsen.

Op basis van resultaten van een uitgevoerd Archeologisch Bureauonderzoek is vastgesteld dat er mogelijk resten van bewoning in de ondergrond bewaard gebleven waren.¹

Op basis van deze resultaten is een IVO-P noodzakelijk geacht. Het onderzoek dient duidelijkheid te verschaffen over de aanwezigheid, aard en datering van mogelijk aanwezige archeologische vindplaatsen.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in oktober, november, december 2016 en januari 2017, door een team bestaande uit één senior KNA archeoloog en een landmeter van Geonius Archeologie en drie amateur archeologen van de Heemkundevereniging Roerstreek en één vrijwilliger uit St. Joost.

Naar aanleiding van de resultaten van het IVO-P waarbij drie crematiegraven werden aangetroffen uit de Late Bronstijd-Vroege IJertijd, werd door het bevoegd gezag besloten het veldwerk uit te breiden waarbij het noordoostelijk deel van het plangebied vlakdekkend diende worden opgegraven. Tijdens dit vlakdekkend onderzoek werden geen graven meer aangetroffen maar werden wel grondsporen aangetroffen daterend uit de 12de / 13de eeuw. Hierbij werd na overleg met de opdrachtgever en bevoegd gezag besloten het op te graven vlakdekkend areaal verder uit te breiden. Deze werkzaamheden hebben plaatsgevonden op 19, 20 21, 22, 27 december 2016 1, 5, 11, 12, 16, januari 2017.

Medewerker	Functie
drs. J. Geraeds	Senior KNA archeoloog & Projectleider (Geonius Archeologie)
A. Van Wylick	Landmeter (Geonius)
H. Schmitz	Amateurarcheoloog (HVR)
T. Dziurawski	Amateurarcheoloog (HVR)
J. Notte	Amateurarcheoloog (HVR)
T. van Loo	Vrijwilliger St. Joost

Tabel 1 Samenstelling onderzoeksteam

1. ¹Geraeds, 2016.

Afbeelding 1: Situering plangebied. Het blauwe kader geeft de situering van het plangebied weer. Inzet situering plangebied in Nederland.

2 WERKZAAMHEDEN

2.1 Strategie veldwerk

Het IVO-P is conform het Programma van Eisen IVO-P Op de Baant uitgevoerd.² In het plangebied zijn conform het PvE vier proefsleuven aangelegd met een lengte van 30 m en een breedte van 4 m. Deze zijn verspreid over het plangebied aangelegd.

Werkput 4 is als eerste aangelegd vervolgens werkput 3, 2 en als laatste werkput 1. Het archeologisch vlak is aangelegd op het eerste niveau met archeologische sporen dan wel op die diepte die door de archeoloog is bepaald zodat met zekerheid gesteld kan worden dat zich op een dieper niveau geen archeologische resten meer bevinden. Om het juiste niveau te bepalen is aan het begin van iedere proefsleuf een kijkgat aangelegd.

Conform het PvE is het vlak vlaksgewijs aangelegd. In principe is één vlak aangelegd. De senior KNA archeoloog heeft de ontgraving de gehele tijd gevolgd. De aanleg diepte van het vlak is per put opnieuw bepaald. Eventuele sporen werden meteen onder de bouwvoor verwacht. Bij het ontbreken van sporen is het vlak verder verdiept tot diep in de C-horizont. Alle aanwezige grondsporen zijn ingemeten en opgetekend. Na de vondst van een crematiebegraving is na overleg met het bevoegd gezag besloten het opgravingsareaal uit te breiden.

Omdat tijdens de aanleg van werkput 4 een rookgranaat werd aangetroffen heeft de gemeente het werk stil gelegd. Er waren toen twee werkputten aangelegd. De gemeente heeft vervolgens een NGE onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd door Bodac. Hierbij zijn verder geen NGE aangetroffen, waarop het plangebied is vrijgegeven.

Vervolgens is op 8 en 9 november de werkputten 1 en 2 aangelegd en heeft de eerste uitbreiding plaatsgevonden bestaande uit putten 5 (310 m²) en put 6 (150 m²).

In totaal zijn hierbij zeven sporen aangetroffen verspreid over de werkputten 2, 3, 4 en de uitbreiding aangeduid als werkputten 5 (oostelijk van werkput 4) & 6 (westelijk van werkput 4).

In werkput 4 werd een aardewerk schaal met crematieresten aangetroffen. De insteek van deze crematiebegraving was in het vlak niet zichtbaar. De vondst van de aardewerkschaal met crematieresten vormde de aanleiding tot uitbreiding van het opgravingsareaal met werkputten 5 & 6. Toen bij de aanleg van put 5 een concentratie crematieresten (zonder aardewerk) en in put 6 een tweede crematiegraf werd aangetroffen vormde dit de aanleiding om het opgravingsareaal verder uit te breiden. In eerste instantie werd besloten het areaal uit te breiden met put 7 (oostelijk van put 5) en put 8 (zuidoostelijk van putten 1, 5 en 6) alsmede put 9 westelijk van put 6. Hierbij werden geen graven meer aangetroffen maar werden ten westen van put 6 grondsporen aangetroffen welke duiden op een nederzetting uit de 12de / 13de eeuw. Dit vormde de aanleiding om het opgravingsareaal verder uit te breiden waarbij het doel van de uitbreiding was om de begrenzing van het nederzettingsterrein te bepalen. Hiermee werd het IBO een opgraving van de hele nederzetting.

2.2 Werkwijze

De werkputten zijn aangelegd met behulp van een machine met gladde bak. Op 3 oktober werd de machine geleverd door A. Noortman uit Roosteren en vanaf 8 en 9 november door J. Smits uit Posterholt. Het vlak is vanaf het maaiveld laagsgewijs verdiept, waarbij het vlak steeds visueel en met een metaaldetector is geïnspecteerd op de aanwezigheid van vondsten. Vondsten zijn verzameld per bodemlaag.

Het archeologisch vlak is gefotografeerd, ingetekend en ingemeten ten opzichte van NAP met behulp van een GPS.

2. ² Geraeds 2, 2016

Alle sporen zijn gefotografeerd, ingemeten en gefotografeerd. Alle archeologische sporen zijn gecoupeerd, getekend (1:10 en 1:20) en afgewerkt.

In elke put zijn aan het begin en aan het eind van de werkput profielkolommen van 1 m breed vastgelegd (gefotografeerd). Deze profielkolommen zijn beschreven door senior KNA archeoloog J. Geraeds. Er zijn monsters genomen uit spoor 3, 6 en 7.

2.3 Opgegraven areaal

Er zijn 4 putten gegraven met een oppervlakte van 120 m² (30x4 m) per put (totaal 480 m²). Ter plaatse van putten 3 en 4 is het opgravingsareaal uitgebreid met een oppervlakte van circa 447,6 m². Het totale opgegraven areaal betreft een oppervlakte van circa 2972 m²

Tevens zijn twee kijkgaten aangelegd in het op afbeelding 1 rood gearceerde deelgebied. Het vooronderzoek had uitgewezen dat dit deel van het plangebied verstoord zou zijn. De kijkgaten zijn aangelegd ter verifiëring van deze bevinding.

3 BEKNOPTE BESCHRIJVING RESULTATEN VELDONDERZOEK

3.1 Bodem

Op de hogere delen van het plangebied (werkputten 4, 3 en 2) komt een vrijwel indentieke bodemopbouw voor. Deze bestaat uit een circa 30 tot 40 cm dikke bouwvoor (Ap-horizont) bestaande uit donkerbruin zwak lemig zand. Daaronder bevindt zich een licht verstoorde laag van circa 15 tot 20 cm dik, bestaande uit lichtgeel bruin gevlekt zwak lemig zand. Meteen hieronder bevindt zich de onverstoorde C-horizont bestaande uit zwak lemig geel zand (zie afbeelding 2).

In werkput 1 is een afwijkende bodemopbouw vastgesteld. Hier bestaat de bodem uit een opgebracht pakket met daarin een circa 30 cm dikke bouwvoor, Ap-horizont, bestaande uit donker bruin zwak lemig zand. Hieronder bevindt zich een opgebracht pakket met daaronder beekafzettingen van zwak lemig fijn zand, licht grijs, afgewisseld met humeuze lagen (zie afbeelding 3).

In het noordelijk profiel van werkput 1 is de bedding van de voormalige krombeek te onderscheiden. Tevens is hierin ook de verlegging van de Krombeek te onderscheiden in westelijke richting. De bodemopbouw wordt gekenmerkt door bioturbatiesporen. Deze reiken tot diep in het bodemprofiel. De toplaag (tot circa 160 cm –mv) wordt geïnterpreteerd als zijnde van eolische oorsprong. Hieronder is sprake van fluviatiele afzettingen.

In het op afbeelding 1 rood gearceerde terrein zijn twee kijkgaten aangelegd. Hieruit blijkt dat de bodem ter plekke sterk is verstoord waarmee het de bevindingen van het booronderzoek worden onderschreven.

Afbeelding 2: Profiel 4.1.

Afbeelding 3: Profiel1.1, put 1

Afbeelding 4: Kijkgat 1

Afbeelding 5: Kijkgat 2

3.2 Archeologie

3.2.1 Sporen en structuren

In totaal zijn 113 sporen aangetroffen.

In werkput 4 werd een crematiebegraving aangetroffen (spoor 1). Deze bestond uit een schaal van handgevormd aardewerk met daarin crematieresten. De schaal werd geraakt door de machine. Er was geen spoor van een kuil of insteek te onderscheiden (evenmin in de coupe). De schaal in spoor 1 was als gevolg van de machine gekraakt. Echter uit ander onderzoek blijkt dat de schaal reeds eerder was geraakt aangezien bij sommige breuken sprake was van een oud breukvlak. De schaal is weer in elkaar gezet en voorgelegd aan drs. L. Meurkens aardewerkspecialist bij ARCHOL. Deze heeft de schaal gedateerd in de Late Bronstijd – Vroege IJzertijd.

Spoor 2 werd aangetroffen in werkput 3. Het betreft een vierkant spoor. In het spoor werden geen aardewerkresten aangetroffen waardoor het niet mogelijk was het spoor te determineren/dateren.

Spoor 3 werd eveneens aangetroffen in werkput 3. Het betreft een spoor dat in het vlak nauwelijks was te herkennen. In de coupe was het wel duidelijk herkenbaar. Het betreft een kuil opgevuld met zand en houtskool fragmenten. In de bodem van de kuil zijn diverse lagen van houtskool te onderscheiden. Behoudens het houtskool zijn geen archeologische indicatoren zichtbaar. Vooral nog wordt het spoor geïnterpreteerd als een houtskoolmeiler.

Spoor 4 werd aangetroffen in de uitbreiding oostelijk van werkput 4. Het spoor kenmerkte zich door een donker kleurig zand met enkele houtskoolspikkels en enkele fragmenten crematie. Het betreft mogelijk het restant van een crematiegraf. Zeer waarschijnlijk betreft spoor 4 eveneens het restant van een crematie graf. Zeer waarschijnlijk de onderkant en is de urn of crematiebegraving verploegd en mee opgenomen in de bouwvoor. Dit was eveneens bijna gebeurd met spoor 1 getuige de oude breuken op de rand van de schaal.

Spoor 5 werd aangetroffen in de uitbreiding ten westen van werkput 4. Het betreft een crematiegraf met houtskoolresten, crematie resten en aardewerkresten. De aardewerkresten zijn versierd. Tevens is een deel van het aardewerk verbrand (heeft waarschijnlijk op de brandstapel gelegen) wat er waarschijnlijk op wijst dat de pot mee verbrand is geweest op de brandstapel. Het aardewerk verzameld in spoor 5 kon bleek van 1 pot te zijn. Deze kon archeologisch worden gereconstrueerd. Ook deze is voorgelegd aan de heer L. Meurkens, als ook aan mw. L. Smits en dhr. F. Brounen beiden van de RCE. De pot wordt op grond van de versieringen en vorm gedateerd in de Late Bronstijd.

Spoor 6 werd aangetroffen in werkput 2. Het betreft een waterloop die in oost west richting de put doorsnijdt. De waterloop is opgevuld met zand waarin zich diverse fragmenten aardewerk bevinden daterend uit de Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Het spoor betreft een waterloop die geïnterpreteerd wordt als een voormalige bedding van de Krombeek

Spoor 7 betreft werd eveneens aangetroffen in de uitbreiding ten westen van put 4. Het is een concentratie van crematiespikkels. Sporen van een kuil waren zowel in het vlak als in de coupe niet zichtbaar. Mogelijk betreft het een restant van een crematiegraf.

Sporen 8, 9 en 10 zijn aangetroffen in put 8. Het betreffen enkele losse sporen welke niet konden worden geïdentificeerd.

Spoor 11 alsmede spoor 112 betreffen sporen waarvan slechts de onderkant resteert en worden geïnterpreteerd als recente sporen.

Sporen 18 en 109 betreffen recente sporen

Spoor 37 betreft een konijnennest met gang

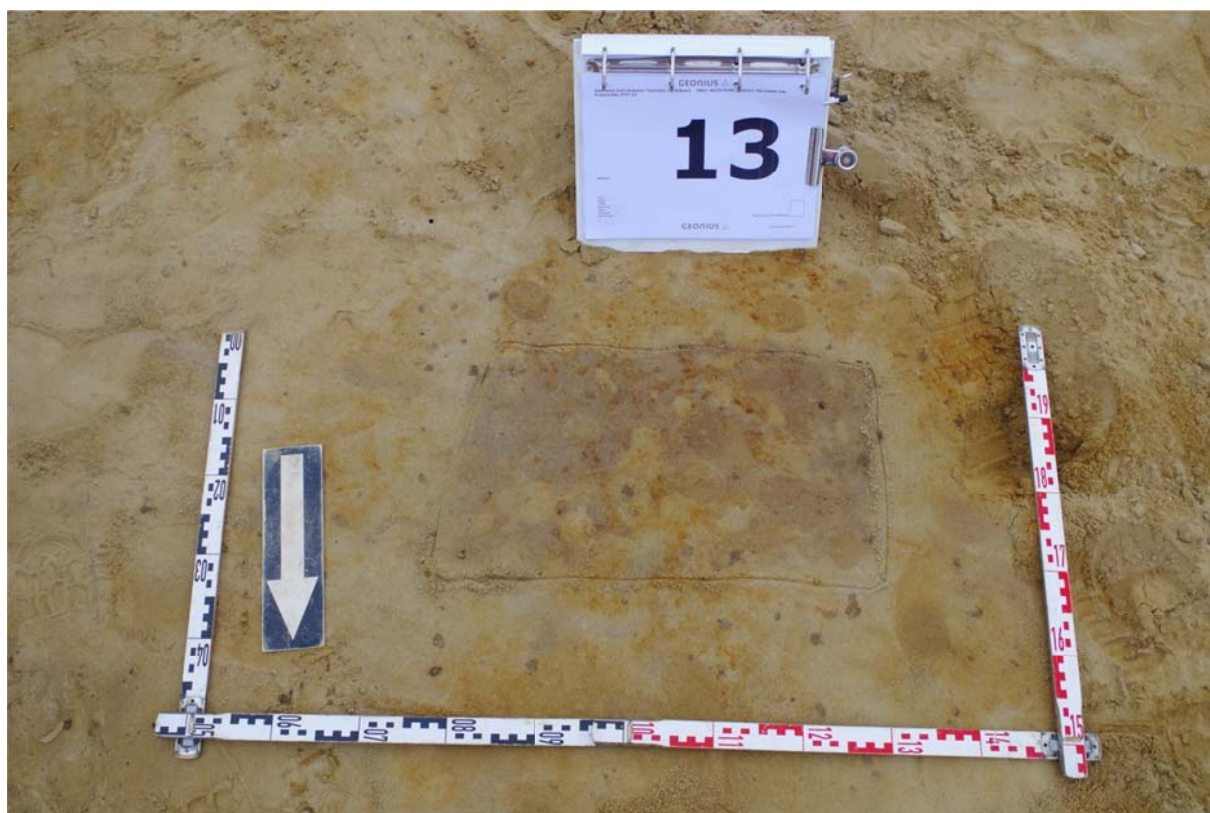
Alle overige sporen (s 12 tot en met 107, 110 t/m 113 worden geïnterpreteerd als sporen gerelateerd aan bewoning. In een aantal sporen zijn aardewerkresten aangetroffen waardoor deze sporen gedateerd kunnen worden in de Volle Middeleeuwen

De resultaten van het IVO-P komen deels overeen met de verwachting, namelijk crematiebegrovingen uit de Bronstijd-IJzertijd (urnenveld periode).

Wat niet werd verwacht betreffen de grondsporen daterend uit de volle Middeleeuwen. Deze sporen zijn de getuigen van een nederzettingsterrein vooralsnog daterend uit de Volle Middeleeuwen. Pas na afronding van het onderzoek zal blijken of deze datering terecht is.

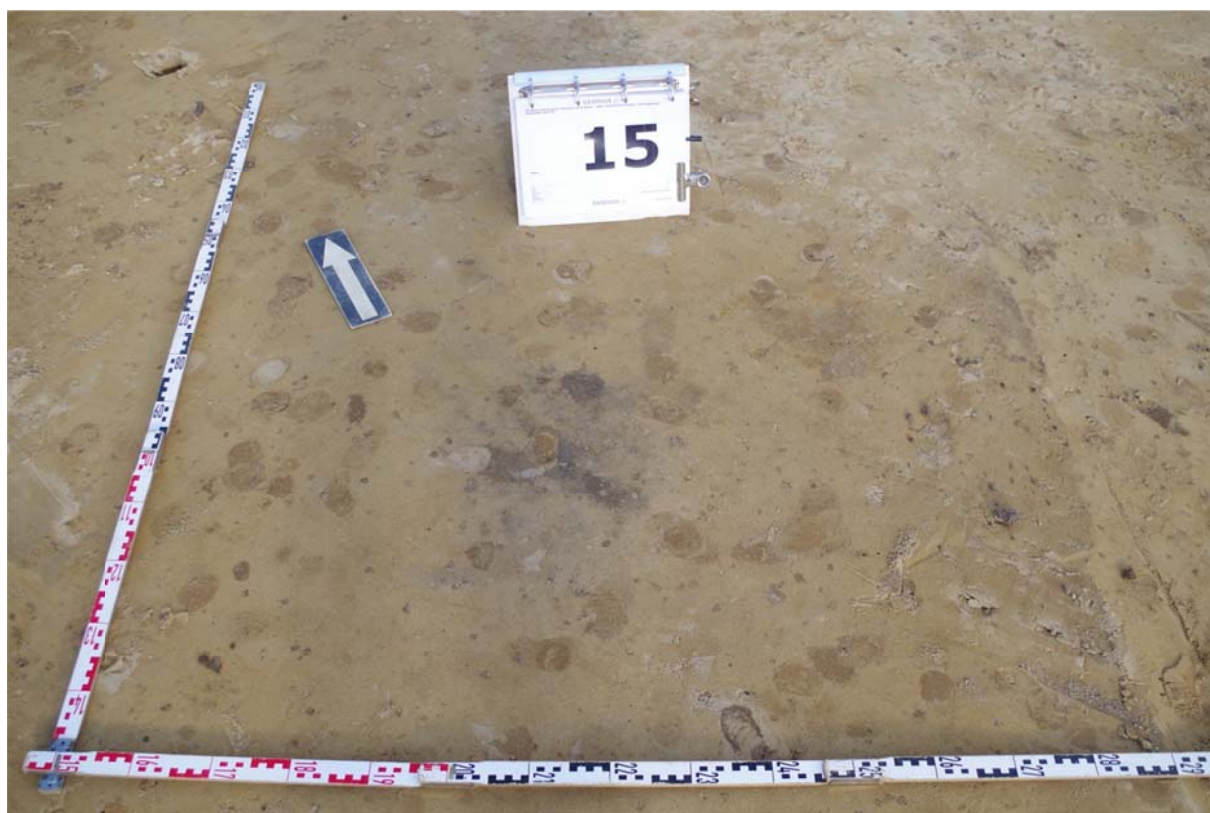
Afbeelding 6: Schaal met crematierresten, spoor 1

Afbeelding 7: Spoor 2

Afbeelding 8: Spoor 3

Afbeelding 9: Spoor 4

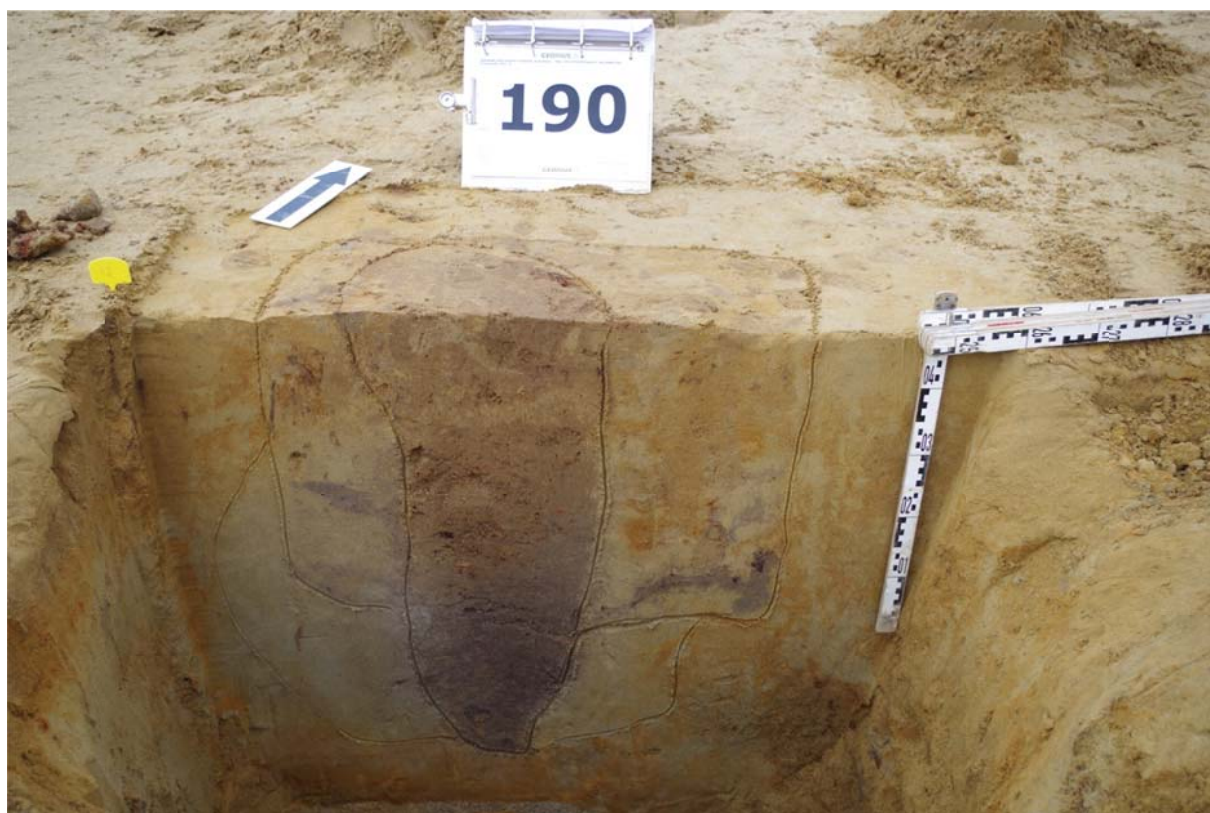
Afbeelding 10: Spoor 5

Afbeelding 11: Spoor 6

Afbeelding 12: Spoor 7

Afbeelding 13: Spoor 58. Voorbeeld van de aanwezige grondsporen. Het spoor betreft een paalspoor ingegraven in een kuil.

3.2.2 Vondsten

Tijdens de aanleg van de werkputten zijn diverse fragmenten aardewerk verzameld. Deze zijn te dateren in de Nieuwe tijd, Middeleeuwen, Romeinse tijd en Late Prehistorie. De meeste vondsten zijn niet gerelateerd aan sporen. In spoor 6 zijn in de slootvulling diverse aardewerkfragmenten aangetroffen uit de Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

De behoudens het aardewerk uit spoor 1 en 5 zijn de vondsten nog niet verwerkt.

Afbeelding 14: Versierde pot daterend uit de Late Bronstijd

Afbeelding 15: Schaal uit spoor 1. Datering Vroege IJzertijd

3.3 Beantwoording onderzoeksvragen

1. Zijn er archeologische resten aanwezig binnen het plangebied? Zo ja: waaruit bestaan de archeologische resten en wat is de ouderdom hiervan?

In het plangebied zijn archeologische resten aangetroffen bestaande uit aardewerkresten uit de Late Prehistorie, Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

Aardewerkresten uit de Late Prehistorie en Volle Middeleeuwen zijn in context aangetroffen.

De aardewerkresten uit de Late Prehistorie betreffen de resten van een put/urn te dateren in de Late Bronstijd en een schaal met crematieresten daterend uit de Vroege IJzertijd.

De resten daterend uit de Volle Middeleeuwen zijn aangetroffen in diverse grondsporen.

2. Indien archeologische resten worden aangetroffen in hoeverre komen deze aangetroffen archeologische resten overeen met de gespecificeerde archeologische verwachting?

De aangetroffen resten komen overeen met de verwachting namelijk een begraafplaats uit de Late Bronstijd-Vroege IJzertijd, de zogenaamde urnenveldcultuur.

De aangetroffen aardewerkresten uit de Volle Middeleeuwen zijn te relateren aan een nederzetting. Deze werd niet verwacht.

3. Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische resten, zowel in het horizontale als verticale vlak? Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig? Wat is de vondstdichtheid?

De aangetroffen resten zijn tot zover aangetroffen in de hogere delen van het plangebied. Zie bijlage 1.

4. Welk type vindplaats vertegenwoordigen de archeologische resten?

De aangetroffen resten vertegenwoordigen een begraafplaats, zogenaamd urnenveld uit de Late Bronstijd-Vroege IJzertijd (urnenveld periode) en een nederzettingsterrein uit de Volle Middeleeuwen.

5. Indien grondsporen zijn aangetroffen: op welk niveau zijn deze leesbaar?

Grondsporen zijn zichtbaar meteen onder de bouwvoor. De bouwvoor varieert echter in dikte waardoor het waarschijnlijk is dat het plangebied plaatselijk is opgehoogd.

6. In welke geologische en bodemkundige eenheden dan wel lagen bevinden zich de archeologische resten? Wat is de relatie tussen de ligging van de archeologische resten en geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het gebied?

De archeologische resten bevinden zich in eolische afzettingen, zogenaamd dekzand. De resten zijn aangetroffen op de hogere delen van het plangebied aan de voormalige oevers van de Krombeek.

7. In welke mate hebben agrarisch gebruik, waterbeheersingsmaatregelen of andere antropogene ingrepen geleid tot aantasting of versterking van de vindplaats?

De vindplaats is aangetast als gevolg van agrarische activiteiten. Onder de bouwvoor werd een 15 tot 20 cm dikke verstoorde laag waargenomen. Ook werden in het vlak spitsporen waargenomen van een diepwoeler. Deze diepere grondbewerkingen hebben geleid tot aantasting van de sporen. Het vermoeden bestaat dat minder diep ingegraven graven zijn verploegd. Tevens bestaat het vermoeden dat het plangebied is afgetopt aangezien er een AC profiel werd waargenomen.

In de lagere delen van het plangebied ter plaatse van werkput 1 bleek het plangebied te zijn opgehoogd. Hier was de voormalige waterloop, de krombeek opgevuld.

8. Is er een ensemblewaarde met vindplaatsen in de omgeving van het plangebied?

Het plangebied ligt aan de noordzijde van de voormalige loop van de Krombeek. In de jaren negentig van de vorige eeuw zijn bij de aanleg van de nieuwbouwwijk aan de zuidwestzijde oever van de Krombeek crematieresten en aardewerkresten aangetroffen wat er op duidt dat ook op deze oever mogelijk crematiegraven hebben gelegen. Vermoedelijk is er sprake van een grafveld uit de Late Bronstijd-Vroege IJzertijd dat zich aan beide zijde van de oevers van de Krombeek heeft bevonden.

De nederzetting uit de Vroege Middeleeuwen werd niet verwacht. Er werden tijdens het vooronderzoek ook geen aanwijzingen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een nederzetting.

9. Indien het onderzoek geen archeologische resten of beperkte archeologische fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, is er dan mogelijk wel sprake van een of meerdere vondstconcentraties? Welke verklaring is te geven voor de afwezigheid van archeologische resten/sporen? Is er (bijvoorbeeld) sprake van: aantoonbare afwezigheid van bewoning en / of actief landgebruik, versterking van antropogene aard, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door bodemprocessen, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door werk- of weersomstandigheden?

Er zijn resten aangetroffen welke duiden op een urnenveld uit de Urnenveld periode. En grondsporen welke duiden op de aanwezigheid van een vindplaats (nederzetting) daterend uit de Volle Middeleeuwen.

10. Hoe ziet het paleo-landschap eruit (reconstructie a.h.v. paleo-ecologische resten)?

n.v.t.

11. Welke gegevens over de aangetroffen vindplaatsen kunnen de archeologische kennis van de regio aanscherpen?

De aangetroffen resten onderschrijven het vermoeden dat zich in het plangebied een urnenveld bevindt uit de urnenveld periode. De omvang van het urnenveld is echter niet bekend. Aangenomen wordt dat het urnenveld zich op de hogere delen van het plangebied bevindt. De verwachting is dat het grafveld zich uitstrekt in noordoostelijke richting.

De nederzetting uit de Volle Middeleeuwen werd niet verwacht en vormt nieuwe kenniswinst over St. Joost en omgeving. Mogelijk dat er een relatie is met het Caulitenklooster dat ten noordwesten

van het plangebied ligt. Aangenomen wordt dat de nederzetting zich in noordelijke richting uitstrekt aangezien grondsporen tot aan de noordelijke begrenzing van het onderzoeksgebied zijn aangetroffen.

12. Hoe sluiten de resultaten van het IVO-P aan op de archeologische verwachting zoals die in het vooronderzoek is vastgesteld. Hoe is een eventuele afwijking ten opzichte van het vooronderzoek te verklaren? Is het mogelijk op basis hiervan een beleidsaanbeveling te doen voor het plangebied en/of het omliggende gebied (t.a.v. beleid, inrichting en beheer)? De resultaten van het IVO-P sluiten grotendeels aan op de verwachting. Wat niet werd verwacht is de nederzetting uit de Volle Middeleeuwen.

De verwachting is dat het urnenveld zich verder zal uitstrekken in noordoostelijke richting. De nederzetting uit de volle Middeleeuwen sterkt zich naar verwachting verder uit richting het noorden. Momenteel zijn deze terreinen in gebruik als tuin. Mochten in deze gebieden ruimtelijke ontwikkelingen gaan plaatsvinden dan wordt aanbevolen voorafgaand aan deze ontwikkelingen archeologisch onderzoek uit te voeren.

3.4 Waardering vindplaatsen

Aan de hand van de gegevens uit het inventariserend veldonderzoek wordt de waardestelling vervaardigd. Er wordt bekeken welke waardestellende elementen op de vindplaatsen aanwezig zijn en wat de kwaliteit daarvan is. Vervolgens wordt dit afgezet tegen wat al bekend is over vergelijkbare sites in de regio en in de betreffende periode.

Waarden	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit	Gaafheid		2	
	Conservering		2	
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid		2	
	Informatiewaarde		2	
	Ensemblewaarde			1
	Representativiteit		2	

Tabel 2: Waardestelling vindplaats uit de Late Prehistorie

De aangetroffen vindplaats scoort op vrijwel alle criteria middelmatig. De verwachting is dat graven zullen zijn aangetast en verstoord/vernietigd. Tevens is de omvang van het grafveld onbekend. De verwachting is dat zich in het plangebied gezien de spreiding van de graven en het reeds opgegraven areaal geen tot maximaal nog één of twee graven zullen bevinden. Deze graven zullen niet veel meer bijdragen aan de kennis die we nu al hebben. Daarbij is slechts een klein deel van het urnenveld opgegraven en weten we dat een deel van het urnenveld is verstoord. Er kunnen dus geen uitspraken worden gedaan over de omvang, de demografische opbouw van de samenleving die het grafveld heeft aangelegd of de ouderdom van het grafveld (hoe lang is het in gebruik geweest). Nader onderzoek ter plaatse van het plangebied zal geen meerwaarde hebben en zal niet tot kennisvermeerdering leiden inzake grafvelden dan wel samenlevingen uit de urnenveld periode. Alleen grootschalig onderzoek kan hier meer inzicht in geven. De verwachting is dat het grafveld zich uitstrekt tot buiten het plangebied en zich meer op de hogere delen van het landschap zal bevinden.

Waarden	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit	Gaafheid Conservering		2	
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid	3		
	Informatiewaarde		2	
	Ensemblewaarde		2	
	Representativiteit		2	

Tabel 3: Waardestelling vindplaats uit de Volle Middeleeuwen

Het nederzettingsterrein scoort gemiddeld vrij hoog vanwege de zeldzaamheid en goede conservering van de sporen. De gaafheid is redelijk tot goed. De verwachting is echter dat sporen zullen zijn aangetast. Vanwege deze criteria is de vindplaats als behoudenswaardig te beschouwen en is deze opgegraven. Naar verwachting zullen zich in de lagere delen van het plangebied geen resten meer bevinden. Daarbij zal dit deel van het plangebied worden opgehoogd waardoor mogelijk nog aanwezige archeologische waarden behouden blijven.

4 BEKNOPTE BESCHRIJVING RESULTATEN VELDONDERZOEK

4.1 Conclusies

Het IVO-P heeft uitgewezen dat zich in het plangebied een deel van een urnenveld bevindt uit de Late Bronstijd- Vroege IJzertijd, de zogenaamde urnenveldperiode en een nederzettingsterrein uit de Volle Middeleeuwen

Op grond van de waarderingstabel heeft de vindplaats uit de Volle Middeleeuwen een lage score gekregen waardoor ze als behoudenswaardig wordt gezien. Om deze reden is de vindplaats opgegraven.

4.2 Aanbeveling

Aanbevolen wordt het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling. De vindplaats uit de volle Middeleeuwen is voor zover deze zich binnen de begrenzing van het plangebied bevindt opgegraven. Naar verwachting zullen zich in het lagere deel van het plangebied geen archeologische waarden meer bevinden. Daarbij zal het lagere deel van het plangebied worden opgehoogd waardoor mogelijk aanwezige waarden behouden zullen blijven.

Ten alle tijden geldt dat mochten archeologische resten worden aangetroffen hiervan direct melding dient worden gemaakt conform artikel 5.10 van de erfgoedwet.³

³ Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister. 2. De gerechtigde tot een archeologische vondst als bedoeld in het eerste lid, is gehouden de vondst gedurende zes maanden, te rekenen van de dag van de in het eerste lid bedoelde melding, ter beschikking te houden of te stellen voor wetenschappelijk onderzoek.

Opmerking auteur: met monument wordt bedoeld: 1. vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde; 2. Terreinen welke van algemeen belang zijn wegens daar aanwezige zaken als bedoeld onder 1. Melding kan plaats vinden bij de gemeente (niet bij de minister).

Bijlage 1:

Literatuurlijst

Literatuurlijst

Berendsen, H.J.A. 2004. De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie. Koninklijke Van Gorcum, Assen.

Berendsen, H.J.A. 2005. Fysisch-geografisch onderzoek. Thema's en methoden. Koninklijke Van Gorcum, Assen.

Berendsen, H.J.A. 2005. Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's. Koninklijke Van Gorcum, Assen.

Bloemers, J.H.F. & T. van Dorp, 1991: Pre- en protohistorie van de Lage Landen, UP De Haan

Deeben J., E. Drenth, MF. Van Oorsouw en L. Verhart (red.), 2005. De Steentijd van Nederland. Archeologie 11/12. Stichting Archeologie, 2005.

Deeben, J. (ROB), H. Peeters (ROB), D. Raemaekers (GIA), E. Rensink (ROB) en L. Verhart (Stone Age), 2006: *NOaA hoofdstuk 11. De vroege prehistorie* (versie 1.0), (www.noaa.nl), p. 7-29.

Gauw, P. van der, 2008. Provinciale archeologische aandachtsgebieden. Archeologisch selectiedocument. Maastricht: Cluster Erfgoed, Afdeling Cultuur, Welzijn en Zorg.

Geraeds, J.J.G. 2016. Archeologisch bureauonderzoek DOP Sint Joost. Archeologische Rapporten Geonius 26.

Geraeds, J.J.G., 2016. Programma van Eisen IVO-P. Geonius PvE 10.

Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004: Geomorfologische kaart van Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.3, 2012. Eindrapport van de Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Louwe Kooijmans, L., P.W. van den Broeke, H. Fokkens & A. van Gijn (red.), 2005. Nederland in de Prehistorie. Uitgeverij Bert Bakker, Amsterdam.

Mulder, E.F.J. e.a. (red.), 2003. De ondergrond van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen

Renes, J. 1988. De geschiedenis van het Zuidlimburgse Cultuurlandschap. Uitgegeven in samenwerking met de Stichting Maaslandse Monografieën, Maastricht, Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. Heerlen. Van Gorcum, Assen/Maastricht

Staring centrum, 1989. Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000 Maasterrassen en Hellingklassen. 59 Genk, 60 Sittard, 61 Maastricht, 62 Heerlen. Staring Centrum, Wageningen.

Stiboka (Stichting voor Bodemkartering), 1970: Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, toelichting bij de kaartbladen 59 Peer, 60 West en Oost Sittard. Wageningen.

Tranchot en v. Müffling, 1806. Topografische Aufnahme rheinischer Gebiete durch französische Ingenieurgeographen unter Oberst Tranchot und durch preussische Offiziere unter Generalmajor Frhr. v. Müffling 1816-1820 mit Ergänzungsblättern 1826-1828. Reproduktion und druck:

Referentienummer: MA160000.040

Landesvermessungsamt Nordrhein-Westfalen, 1967. Aus dem Originalmassstab 1:20.000 in den Massstab 1:25.000 reduziert

Verhoeven, M., G.R. Ellenkamp & D.M.G. Keijers, 2015. Archeologische beleidsadvieskaart en verwachtingskaart gemeente Echt-Susteren. RAAP rapport 1951.

Bronnen

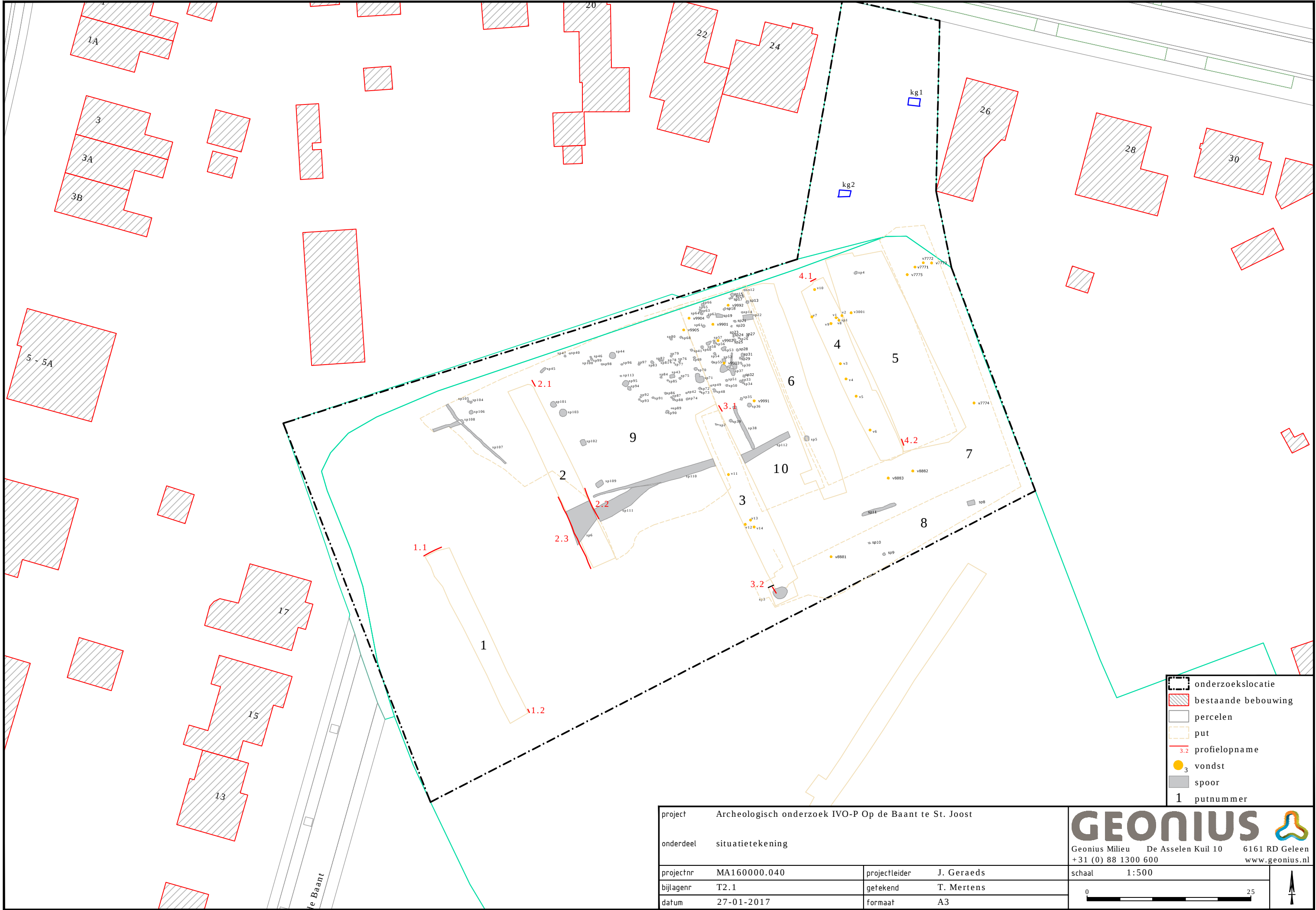
Archeologisch informatiesysteem Archis3, Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort.

www.topotijdreis.nl

www.arcgis.com

Bijlage 2:

Resultaten IVO-P

Bijlage 3:

Tijdtabel

